

Hovedstyrets arbeidsprogram 2020-2021

Fortidsminneforeningens samfunnsoppdrag er å arbeide for bevaring av kulturminner og spre kunnskap om dem.

Arbeidsprogrammet er basert på Fortidsminneforeningens strategi for perioden 2015-2020, vedtatt av representantskapet i 2015. Den inneholder fire hovedmål for foreningens arbeid. Fortidsminneforeningen skal være en:

- Toneangivende politisk aktør for bevaring av faste kulturminner og deres omgivelser, og for tradisjonshåndverket
- Formidler av kunnskap om kulturarven
- Eiendomsforvalter til eksempel for andre
- Attraktiv organisasjon for medlemmer, tillitsvalgte og eiere av kulturminner

Arbeidsprogrammet bygger også på innspill og signaler som er gitt av foreningens medlemmer og tillitsvalgte, bl.a. på representantskapsmøtet 2019.

Hovedstyret ønsker i 2020 særlig å arbeide for at kulturminnevernfeltet blir bredere, mer mangfoldig og med et språk som alle forstår.

A. FORENINGEN SOM SAMFUNNSAKTØR

Fortidsminneforeningen skal være en synlig og tydelig samfunnsaktør. Vi skal:

- 1) jobbe mot partienes programprosesser frem til Stortingsvalget i 2021
- 2) jobbe for at tap av Norges bygningsarv skal begrenses til under 0,5 %pr. år
- 3) sikre Kulturminnefondet årlige bevilgninger på minst 200 millioner kroner
- 4) utvide Kulturminnefondet med en egen ordning for landets kirkebygg, «Kirkefondet»
- 5) arbeide for landsomfattende fritak fra eiendomsskatt på fredede hus
- 6) arbeide for at staten skal dekke omkostningene ved nødvendige arkeologiske undersøkelser i landbruket
- 7) fremme bevaring av bygninger som miljøpolitisk tiltak
- 8) jobbe for en insentivordning for energisparing i hus fra før 1950
- 9) jobbe for at fradragsrett for istandsettelse av hus i landbruket blir gjeninnført og på sikt utvides

B. FORENINGEN SOM PÅDRIVER FORKULTURMINNEFORVALTNINGEN

Fortidsminneforeningen skal arbeide for en styrking av kulturminneforvaltningen ved å:

- 1) peke på og øke forståelsen for lokale kulturminneverdier
- 2) arbeide for at fylkeskommunene har nok ressurser og kompetanse til å overta ansvaret de har fått delegert fra Riksantikvaren

- 3) være pådriver for at kommunenes utviklingsplaner omfatter kulturminner
- 4) medvirke til at administrative og politiske organer i alle kommuner respekterer og bruker de kommunale kulturminneplanene
- 5) å være pådriver for, og medvirke til, at kommunene har kompetanse til å ivareta kulturminnehensyn i plan- og byggesaker
- 6) synliggjøre behov og ta til orde for å revidere årsgrensene for automatisk fredning
- 7) rette særlig oppmerksomhet mot 1900-tallets bygningsarv

C. FORENINGEN SOM MEDLEMORGANISASJON

Fortidsminneforeningen skal være en attraktiv medlemsorganisasjon ved å:

- 1) fortsette å arbeide for god kommunikasjonsflyt internt og eksternt
- 2) sørge for at Fortidsminneforeningen er en god arbeidsplass for alle ansatte og en god møteplass for alle frivillige
- 3) arbeide for større bredde i medlemsmassen
- 4) styrke studentlagene
- 5) satse på medlemspleie og verving, blant annet gjennom søkbare midler til arrangementer
- 6) tilby opplæring av tillitsvalgte i hele landet
- 7) hjelpe avdelinger med å opprette lokallag
- 8) videreføre ordningen med fast årlig aktivitetstilskudd til lokallagene
- 9) tilby ambulerende foredrag, kurs og aktiviteter til avdelinger og lokallag
- 10) videreføre foreningens felles møtearenaer
- 11) tilby attraktive medlemsfordeler

D. FORENINGEN SOM MUSEUMSDRIVER

Fortidsminneforeningen skal videreutvikle museumsdriften og eiendomsforvaltningen ved å:

- 1) profesjonalisere og videreutvikle museumsdriften i tråd med museumsstrategien
- 2) synliggjøre Fortidsminneforeningen som museumsdriver og videreutvikle markedsføringen og samarbeidet med lokalsamfunnene
- 3) ta i bruk foreningens formidlingsstrategi for museumsvirksomheten inkludert en satsning på barn og unge
- 4) utarbeide en strategi for bærekraftig reiseliv
- 5) kartlegge tilstand og vedlikeholdsbehov for samlingen
- 6) utarbeide en samlingsforvaltningsplan
- 7) arbeide videre med etablering av servicebygg ved Hopperstad
- 8) arbeide videre med prosjektering av Urnes verdensarvsenter

E. FORENINGEN SOM EIENDOMSFORVALTER

- 1) utvikle frivilligheten som del av fornyelse og utvikling ved eiendommene
- 2) videreutvikle eiendommenes potensiale for bruk
- 3) følge opp innføringen av nytt FDV-system for eiendommene
- 4) bruke foreningens eierskap mer aktivt for å redde kulturminner med pilotprosjektet «Jorderik»
- 5) drive forbilledlig bærekraftig eiendomsforvaltning og antikvarisk istandsetting og restaurering
- 6) videreutvikle og sette i stand bygningsmasse og kulturlandskap på Abborhøgda

F. FORENINGEN SOM FORKJEMPER FOR TRADISJONSHÅNDVERK

Foreningen skal bidra til å sikre og styrke tradisjonshåndverkene knyttet til bygningsarven ved å:

- 1) arbeide for at Norge overholder sine forpliktelser til UNESCO-konvensjonen om immateriell kulturarv ved å styrke opplæringen i tradisjonshåndverk
- 2) fortsette programmet Kulturminner for alle
- 3) starte opp «Håndlag» som arena for unge tradisjonshåndverkere
- 4) samarbeide med miljøer og andre organisasjoner som arbeider for å spre kunnskap om praktisk kulturminnearbeid
- 5) arbeide for å styrke mangfoldet i bygningskulturen ved å rette oppmerksomheten mot lokale varianter og nasjonale minoriteters byggeskikk
- 6) bruke prosjekt «Urnesportalen» for å dokumentere Urnesportalen, innhente kunnskap og for å styrke treskjæremiljøene i Norge

G. FORENINGEN SOM KOMMUNIKATOR

Fortidsminneforeningen skal kommunisere både med medlemmer, beslutningstakere og offentligheten generelt ved å:

- 1) følge opp Foreningens kommunikasjonsstrategi fra 2019
- 2) tilby medietrening og bruk av sosiale medier for tillitsvalgte
- 3) sikre at årboken videreutvikler sin vitenskapelige profil
- 4) videreutvikle årbokseminaret som faglig og vitenskapelig møteplass
- 5) utvikle informasjonsmateriell om praktisk bygningsvern både på papir og i digitale medier
- 6) være premissleverandør og skape en faglig debattarena for kulturminnevern

H. FORENINGEN SOM NETTVERKSBYGGER

Fortidsminneforeningen skal samarbeide med kulturvernorganisasjoner i Norge og internasjonalt ved å:

- 1) opprette «Internasjonalt utvalg» for å vurdere mulige samarbeid og delta i minst ett internasjonalt samarbeidsprosjekt
- 2) fortsette det nordiske kulturminnesamarbeidet gjennom Nordisk forum for bygningskultur og Det nordiske trebynettverket
- 3) videreføre arbeidet med Fischer-Lindsay-fondet, og vurdere om dette kan utvides
- 4) videreføre og utvikle samarbeidet med Europa Nostra
- 5) henvende oss til andre europeiske organisasjoner med henblikk på samarbeid om medlemsfordeler
- 6) bygge nettverk for tradisjonshåndverkere
- 7) søke samarbeid med organisasjoner med tilstøtende eller overlappende interesser, som Bygdekvinnelaget, Naturvernforbundet, osv.